

Mestna občina
Ljubljana

Mestni svet
Samostojna svetnica Jasminka Dedić
Vesna-zelena stranka

Krekov trg 10, 1000 Ljubljana
t: 01 306 45 58
jasminka.dedic@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

Številka: 90000-7/2023-22

Datum: 25. 5. 2023

k 2. točki 5. seje Mestnega sveta MOL

Zadeva: Odklop iz sistema daljinskega ogrevanja za gospodinjstva in energetske skupnosti, ki sodelujejo pri samooskrbi z energijo iz obnovljivih virov

V skladu s 97. členom Poslovnika Mestnega sveta MOL postavljam sledeči vprašanji:

- 1) Kako bo Mestna občina Ljubljana spodbujala občane in občanke k prevzemanju odgovornosti pri energetskega prehodu Ljubljane v podnebno nevtravno mesto do leta 2030 ter da optimalno izkoristijo nove tehnologije, s katerimi bodo povečali energetske učinkovitost in samooskrbnost stavb, v katerih živijo?
- 2) Kako bo Mestna občina Ljubljana zagotovila gospodinjskim porabnikom in energetskim skupnostim, ki sodelujejo pri samooskrbi z energijo iz obnovljivih virov in katerih končna energija za ogrevanje in hlajenje je pridobljena iz enega ali več obnovljivih virov, pravico do odklopa iz sistema daljinskega ogrevanja?

Obrazložitev:

Odlok o prioritetni uporabi energentov za ogrevanje na območju Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 41/2016) v 4. členu kot prioritetno uporabo energentov opredeljuje tisto uporabo, pri kateri je glede na komunalno opremljenost stavbnega zemljišča in tehnične karakteristike stavbe končna energija za ogrevanje stavbe, pripravo tople vode in/ali proizvodnjo toplote v proizvodnih procesih končnih uporabnikov energije pridobljena na enega ali več načinov po naslednjem vrstnem redu:

1. Iz sončnega obsevanja,
2. Iz odpadne toplote z rekuperacijo toplote ali plinaste biomase,
3. Iz sistema daljinskega ogrevanja,
4. Iz geotermalne in hidrotermalne energije s toplotnimi črpalkami izven območja sistema daljinskega ogrevanja, če je umestitev in obratovanje toplotnih črpalk v skladu s predpisi, ki urejajo rabo voda in vodovarstvena območja na območju MOL,
5. Iz sistema oskrbe z zemeljskim plinom izven območja daljinskega ogrevanja,
6. Iz aerotermalne energije s toplotnimi črpalkami izven območja daljinskega ogrevanja in sistema oskrbe z zemeljskim plinom,
7. z uporabo trdne biomase izven območja sistema daljinskega ogrevanja in sistema oskrbe z zemeljskim plinom, če se energent sežiga v kurilni napravi, ki izpolnjuje glede emisije snovi v zrak pogoje za nove kurilne naprave v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav,

8. z uporabo utekočinjenega zemeljskega plina ali utekočinjenega naftnega plina izven območja sistema daljinskega ogrevanja in sistema oskrbe z zemeljskim plinom,
9. z uporabo kurilnega olja (ELKO) izven območja sistema daljinskega ogrevanja in sistema oskrbe z zemeljskim plinom.

Zakon o spodbujanju obnovljivih virov energije kot energijo iz obnovljivih virov opredeljuje »energijo iz obnovljivih nefosilnih virov, in sicer vetrna, sončna (sončni toplotni in sočni fotovoltaični viri) in geotermalna energija, energija okolice, energija plimovanja, valovanja in druga energija morja, vodna energija ter iz biomase, deponijskega plina, plina, pridobljenega z napravami za čiščenje odplak, in bioplina.«

Po podatkih Lokalnega energetskega koncepta MOL iz leta 2022 (v nadaljevanju: LEK MOL 2022) so poglavitni energenti ali viri toplote v stanovanjskem sektorju daljinska toplota (33%), zemeljski plin (33%), ekstra lahko kurilno olje (23%) in lesna biomasa (9%). Toplota, pridobljena iz drugih obnovljivih virov energije oziroma poleg biomase, in sicer iz aerotermalne (0,9%) in geotermalne energije (0,1%) in toplote sonca (0,1%), pa je v letu 2020 skupaj predstavljala le en odstotek porabljene toplote v stanovanjih v Ljubljani.

Daljinsko ogrevanje v MOL sestavljajo trije distribucijski sistemi: vročevodni sistem, parovodni sistem TE-TOL in parovodni sistem TOŠ. Analiza LEK MOL 2022 navaja, da se za dobavo toplote prevzema energijo iz dveh lokacij, TE-TOL in TOŠ, pri čemer je v letu 2020 enota TE-TOL pokrila skoraj 87% potreb po vroči vodi in 63% po pari.

Za proizvodnjo energije se v enoti TE-TOL uporablja rjavi premog, ki ga uvažamo iz Indonezije in iz katerega je leta 2020 proizvedeno okoli 85% toplote, lesna biomasa in, od letošnjega leta tudi zemeljski plin, ki naj bi sčasoma nadomestil večji del premoga.

Vendar, ne glede na to da bo tudi v prihodnje prevladujoči delež toplote pridobljen iz fosilnih goriv, torej iz premoga in zemeljskega plina, je uporabnikom daljinskega ogrevanja, ki želijo biti energetska samooskrbni in pridobivati toploto izključno iz obnovljivih virov energije, je to onemogočeno. Oziroma, tudi če stavbo ogrevajo oziroma hladijo z energijo iz enega ali več obnovljivih virov, se je v praksi nemogoče odklopiti od sistema daljinskega ogrevanja. Odklop pa jim onemogočata 58. člen Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije iz leta 2021 (Uradni list RS, št. [121/21](#), [189/21](#) in [121/22](#) – ZUOKPOE) in Sistemska obratovalna navodila za distribucijski sistem toplote za geografsko območje MOL iz leta 2016 (Uradni list RS, št. 85/16 in 82/19), in sicer v 64. členu.

Danes povsod slišimo, da je energetska samooskrba potrebna oziroma, zaradi rasti cen fosilnih energentov, najboljši način za krepitev neodvisnosti od fosilnih virov ter za preprečevanje energetske revščine. Zato številna podjetja in gospodinjstva iščejo odgovorne in okolju prijazne rešitve, ki so tudi cenovno dostopnejše, med katerimi je na našem geografskem območju zagotovo najbolj optimalna kombinacija sončne elektrarne in toplotne črpalke.

Žal pa obstoječa zakonodaja, ki naj bi spodbujala gospodarske subjekte in gospodinjstva, da prevzamejo svoj del odgovornosti za energetske prehode v ogljično nevtrarno gospodarstvo in družbo ter da izkoristijo nove tehnologije, s katerimi bi povečali energetske učinkovitost in samooskrbnost stavb, onemogoča prehod na obnovljive vire energije, s čimer ogroža tudi doseganje podnebnih ciljev.

Lep pozdrav,

dr. Jasminka Dedić,
mestna svetnica,
Vesna – zelena stranka